

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **L. G.**, bývajúceho v Z., proti žalovaným **1/ Slovenskej republike**, za ktorú koná **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky**, so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 2 a **2/ Slovenskej republike**, za ktorú koná **Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky**, so sídlom v Bratislave, Župné nám. č. 13, o **náhradu škody spôsobenej nezákonnými rozhodnutiami a nesprávnym úradným postupom**, vedenej na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 5 C 56/2010, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 14. februára 2013 sp. zn. 3 Co 336/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolacie konanie **z a s t a v u j e .**

Žalovaným náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Michalovce rozsudkom zo 4. júla 2011 č. k. 5 C 56/2010-181 zaviazal žalovanú 1/ zaplatiť žalobcovi 241,88 € bezúročne do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Súd návrh žalobcu v prevyšujúcej časti a voči žalovanej 2/ zamietol. Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo 14. februára 2013 sp. zn. 3 Co 336/2011 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku, ktorým návrh žalobcu proti žalovanej 1/ v prevyšujúcej časti zamietol, vo výroku o zamietnutí žaloby proti žalovanej 2/ a vo výroku o trovách konania vo vzťahu žalobcu a žalovanej 2/. Rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania vo vzťahu žalobcu a žalovanej 1/ zrušil. Odvolací

súd náhradu trov odvolacieho konania vo vzťahu žalobcu a žalovanej 2/ účastníkom nepriznal.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) predovšetkým skúmal, či sú splnené podmienky, za ktorých môže o dovolaní konať. Zistil, že tieto podmienky nie sú splnené.

Podľa § 103 O.s.p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky konania, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 104 ods. 2 O.s.p. ak ide o nedostatok podmienky konania, ktorý možno odstrániť, súd urobí pre to vhodné opatrenia. Pritom spravidla môže pokračovať v konaní, ale nesmie vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak sa nepodarí nedostatok podmienky konania odstrániť, konanie zastaví.

Podľa § 241 ods. 1 O.s.p. v dovolaní sa musí popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu a z akých dôvodov sa toto rozhodnutie napáda, prípadne ktoré dôkazy by sa mali vykonať na preukázanie dôvodov dovolania a čoho sa dovolateľ domáha. **Dovolateľ musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý za neho koná.**

Ustanovenie § 241 ods. 1 druhá veta O.s.p. zakotvuje tzv. povinné zastúpenie dovolateľa, ktorého účelom je, aby účastníkovi, ktorý sám právnické vzdelanie nemá, bola poskytnutá kvalifikovaná právna pomoc, aby dovolanie vyhovovalo požiadavkám ustanovenia § 241 ods. 1 a 2 O.s.p. a aby dovolací súd tak mohol rozhodnúť bez zbytočných prierahov. Nedostatok zastúpenia dovolateľa kvalifikovaným zástupcom bráni dovolaciemu súdu o veci ďalej konať. Citované ustanovenie § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p. je totiž ustanovením kogentnej povahy, ktoré nepripúšťa výnimky.

Nedostatok podmienky povinného zastúpenia dovolateľa v dovolacom konaní je možné odstrániť tým, že si dovolateľ zvolí kvalifikovaného zástupcu a k dovolaniu pripojí jeho plnomocenstvo. Ak tak neurobí, a to ani na výzvu súdu, súd dovolacie konanie zastaví.

Účastníka, ktorý požiada o ustanovenie advokáta a u ktorého sú predpoklady, aby bol oslobodený od súdnych poplatkov, súd odkáže na Centrum právnej pomoci. O tejto možnosti súd účastníka poučí (§ 30 O.s.p.).

Okresný súd Michalovce poučením-výzvou z 26. apríla 2013 č.k. 5 C 56/2010-229 zástupcu žalobcu poučil o jeho procesných právach a zároveň ho vyzval na predloženie plnej moci danej právnenému zástupcovi na jeho zastupovanie v dovolacom konaní, alebo na preukázanie, že sám má právnické vzdelanie v súlade s ustanovením § 241 ods. 1 O.s.p. (zástupca však žalobcu nezastupoval v dovolacom konaní). Po vrátení veci Najvyšším súdom Slovenskej republiky súd prvého stupňa poučením-výzvou z 19. novembra 2013 č.k. 5 C 56/2010-240 žalobcu poučil v zmysle ustanovenia § 241 ods. 1 O.s.p. a vyzval ho, aby v lehote 10 dní doručil súdu plnomocenstvo pre právneho zástupcu, ktorý ho bude zastupovať v dovolacom konaní, alebo súdu preukázal, že sám má právnické vzdelanie v súlade s ustanovením. Okresný súd ho ďalej poučil v zmysle § 30 O.s.p. Následne žalobcu poučil v tom zmysle, že ak v stanovenej lehote požadované plnomocenstvo nepredloží ani neoznami a nedoloží dôkaz o tom, že požiadal Centrum právnej pomoci o poskytnutie právnej pomoci (zastupovanie advokátom v dovolacom konaní), dovolací súd konanie o jeho dovolaní zastaví. Keďže žalobca v súdom stanovenej lehote (fakticky až do okamihu postúpenia spisu dovolaciemu súdu) plnomocenstvo na jeho zastupovanie advokátom v dovolacom konaní nedoložil, súd prvého stupňa 13. decembra 2013 predložil vec na rozhodnutie dovolaciemu súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade vyššie uvedeného konštatuje, že dovolateľ, ktorý v danom prípade nemá právnické vzdelanie, bol súdom riadne poučený o osobitnej podmienke dovolacieho konania (§ 241 ods. 1 veta druhá O.s.p.), o postupe v zmysle § 30 O.s.p. a bol tiež v súlade so zákonom vyzvaný, aby predložil plnú moc preukazujúcu jeho zastúpenie advokátom. V dôsledku nečinnosti dovolateľa zostal ale nedostatok tejto osobitnej podmienky dovolacieho konania neodstránený aj v čase rozhodovania dovolacieho súdu.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie o dovolaní zastavil (§ 243c O.s.p. v spojení s § 241 ods. 1 O.s.p. a § 104 ods. 2 O.s.p.).

Dovolateľ z procesného hľadiska zavinil, že sa dovolacie konanie muselo zastaviť a vznikla mu povinnosť nahradiť žalovaným trovy tohto konania. Dovolací súd žalovaným nepriznal náhradu trov konania, lebo nepodali návrh na rozhodnutie o priznaní tejto náhrady (§ 243b ods. 5 veta prvá O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n í e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 12. júna 2014

JUDr. Viera Petriková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová